

Porabje

TEDNIK SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 4. maja 2023 - Leto XXXIII, št. 18

DEKLE MOJE, POJDI Z MENOJ

ŠTIRI DESETLETJA PRIKAŽUJE ...
stran 4

ENO MEŠO SEM NEJ VŮNJALA
stran 8

PRIPOVEJSTI O SLOVENSKI KRAJINAJ
stran 9

DEKLE MOJE, POJDI Z MENOJ

Mejšani pevski zbor Avgust Pavel má na Gorenjom Seniki 85-lejtno tradicijo, v največšoj porabskoj vesi so dolgo spejvali ljudski pevci, na šauli pa ranč tak majo mlašeče pesmare. Domanji moški in

kakšo vogrsko pesem ranč tak, vej jim s tem malo motivacije damo,« nam je povodala Julie Fajhtinger, štera je pri madžarskom šlageri *Mesélek a bornak* na gitari sprevaljala dve solistki, Stefánio Drávecz

lado. »Moj deidek je igro na fude, zatok so mi pravli, aj ge špilam na 'kahon'. V našoj držini so igrali pa spejvali, zatok ge tō rada spejvam. Zavolo toga sem nutstapila v skupino, ka bi eške baukša gratala. Najraj spejvam moderne slovenske,« smo čuli od bodauče srejdnešaulke Vanese.

Moremo povaliti druge mlade pesmarce tō, štere so trnok lepau vküper spejvale, zmejs pa majutale z rokami ali se ovak gibale. Ništerne duge slovenske pesmi so tak zaspejvale, ka so ranč nej držale papér. Za nauto *Svet je tvoj* leko povejmo, ka je trnok kompleksna, donk so go Sinice djenau tazaspejvale. »Moremo znati, ka malo mlajšov mamo, devet osnovnošolk od 3. do 8. klasa pa edno dijakino s srejdne šaule. Pri vajaj je tō žmetno: menjše deklíčine več cajta nūcajo za včenjé kak starejše, štere si brž vse zamerkajo. Dostakrat je raztalamo, delamo poseba

kazo mladi goslar Ben-Maj z ov kraj Müre, iz Prlekije, ž njim je dvoglasno vküper spejvala sestra Julia Gašparič. Navzauči so leko spoznali virtuočnost fudaša in lejpi glas pesmarce, šteriva ranč tak vči

remo motivérati. Tau je samo edno delo, ka se kedensko srečamo. Zvün toga na priliko vküper demo na koncerte, ka bi si mlajši postavili cil, ka uni tō takši dobri škejo biti.« Po triftale vōraj je navzaučo

Kulturni dom v največšoj porabskoj vesi so napunili stariške in stari deklíčine – depa vnaugi drugi najgir lidgé tō.

ženske so bili že od nekda erični po tej, ka majo dober glas, šteroga radi vōspistijo tō.

Pred štirimi lejtami so ništerni senčarski stariške gorpoiskali Slovensko zvezo, aj pomaga napraviti edno skupino, v šteroj bi se domanji mlajši leko malo bole navčili spejvati. Tak so sodelavci krovne organizacije prosili Julie Fajhtinger iz Prekmurja, aj se podá za delo z deklíčina, štere so od tistoga mau gorstapile že na več programaj v Porabji, depa indrik, na priliko v Budimpešti, tō.

Seniške sinice so 30. apriliša zadvečerka v kulturnom domi na Gorenjom Seniki držale svoj prvi samostojni koncert, na šteroga so bili najgir nej samo njini stariške pa stari stariške, liki vnaugi drugi lūbiteli lejpoga spejvanja tō. Po tistom, ka je Máté Labritz pozdravo vse navzauče, se je program začno s slovenskimi in vogrskimi ljudskimi pesmimi, štere je na klaviaturi sprevaljala mentorica Julie. »Zveksoga se včimo porabske in druge slovenske ljudske naute, depa moderne tō, vej se pa deklam té bole vidijo. Dopūščam pa, ka si odeberéjo

in Vanesszo Sulics.

Tevi dve dekli sta nam že pred koncertom ovadili, ka sta dosta pesmi čuli v držini ranč tak. »Če mamo doma veselico, eške zdaj dostakrat vküper spejvamo, vej pa moj oča tō dober glas má,« se je

Deset Seniški sinic z vodjov skupine Gyöngyi Bajzek – po prvom samostojnom koncerti so si zaslužile žmani desert.

smedjala Štefka in cujdala: »Že v osnovnoj šauli sem se rada včila slovenske ljudske pesmi. Z veseldjom odim v tau skupino, vej smo pa kak edna držina. Same deklíčine smo, s šterimi se dosta smegémo, pogučavamo pa spejvamo.«

Pesem *Prijateljstvo* je napisala mentorica Julie, pri tajoj nauti je začnila Vanesa oprvim igrati na edno »leseno

ž njimi, na pomauč večkrat pozovemo mentorico tō,« nam je ovadila vodja skupine, sekretarka Slovenske zveze Gyöngyi Bajzek.

Koncert na Gorenjom Seniki pa je nej biu samo od Sinic, pozvale so goste iz Slovenije tō. Z ednim dugšim venčkom slovenski ljudski pesmi in z ednov lejпов narodnozabavnov nautov se je na diatonični fudaj (frajtonarci) nutpo-

mentorica Julie Fajhtinger. Strokovna vodja Seniški sinice se je samostojno tō nutpokazala, na svojo gitaro je zaigrala in zaspejvala edno pesem erične slovenske pevke Tinkare Kovač. Zvün toga je biu oder samo od senčarski deklíčine, štere so vse mele bejle rauže v vlasaj. Dostakrat smo je čuli dvoglasno spejvati, ka je prej nej na léki nutnavčiti pri njinoj starosti. Pri trej moderni slovenski šlageraj sta solistki znauvič bili Štefka in Vanesa, zaspejvali sta žmetne melodije, pri tej pa so jima pri refrenaj vsikdar pomagale vse »sinice«.

Skupina se je dosta nalečūvala na té koncert. »Če vidim, ka so na probo prišle tiste 'bole žive', začnem ž njimi ovak vaditi, kak liki če bi prišle tiste 'bole mérne'. Trūdim se, ka bi bile probe vsikdar zanimive, ka bi se leko v vsakšoj sekundi nika navoga navčile,« je raztomačila mentorica Julie. Vodja skupine Gyöngyi je cujdala: »Stariške doma volau davajo mlajšam, aj pridejo, aj se včijo. Pa same deklíčine tō majo volau, ka če bi nej delale s srcaum, bi nej ojdle. Med probami mamo vsefelé programe za nji, vej je pa mo-

lūstvo eške itak z oprejtimi vūjami poslušalo koncert, finale je prišo z ednov vogrskov pa dvōma slovenskima nautama. Pri veukom madžarskom šlageri *Olyan ő* se je nutpokazala drauvna solistka Hanna Wachter, pri pesmi *Dekle moje* Vladona Kreslina pa so bili na odri vsi goslarge in pesmarge. Spejvanje pa igrauto je sprevaljo ritmičen aplavz publike, šteri je nej gorenjo pri slejdnjoj pesmi *Sen znala jes* tō nej. Deklíčine so na konci spejvale v istrijskom slovenskom guči in se zmejs sūkale v paraj.

Mentorici sta vküper s Slovenskov zvezov lepau pokazali, ka vse se leko mlajšam navči, če vsi majo volau in potrpljenje za takšo delo. »Naš cil je, aj té deklíčine, gda zrastéjo, napravijo eden mladinski zborček,« je za konec povodala Gyöngyi Bajzek. Ž njauv mi tō želejmo, aj na Gorenjom Seniki (in v cejlom Porabji) nikdar ne preminé kultura vküpnoga spejvanja. (Kejp na prvoj strani: Kreslinovo pesem *Dekle moje* so zaspejvali vsi navzauči pesmarge in goslarge.)

-dm-
foto Silva Eöry

Aleš Ropoša iz Trdkove

Po Planeti Goričko ške Slavospev

Aleš Ropoša, steri rad nūca tūdi umetniško ime Alexio, je gorraso in ške gnesden žive v vesnici Trdkova. Našim bralcom smo ga prvo paut predstavili pred dvema letoma, malo po tistom, ka je té mladi Goričanec vōdau svojo knjigo z naslovon Novo upanje (Nauvo vūpanje). V svojom proznom književnom prvenci je na 182 stranaj predstavo 17 kratkih zgodb. Po tistom je vōdau ške dvej pesniškivi zbirki, leta 2021 Planet Goričko, letos pa ške Slavospev.

»V zbirki Slavospev, stera je posvečena eni moji lūbezni, san objavo 46 pesmi, stere so raztalane na pet pesniških sklopov. Prvi ma naslov Zimske radosti. Tū so pesmi o snejgi in božiči. Rad mam tūdi zimske športe, zatau sam se v eni pesmi vživo v vlogo športnoga reportera,« je povedo sogovornik in ške razolmačo, ka

zabadanji, o kostanjih pa o pokapanji.« Dvej pesmi iz té zbirke sta bili objavljeni

Aleš Ropoša je letos vōdau pesniško zbirko Slavospev.
(Kejp Silva Eöry)

tūdi v zadnjom Porabskom kalendaru.

V Planeti Goričko je ške več pesmi, okauli 70, vej pa jih je piso 11 let: »Tū so objavleni Prekmursko-porabski stihi, pesmi o domanji krajini, pauleg toga pa ške pesmi o naravi in umetnosti. Pod sklopom Otroška igra besed je objavljena tūdi pesem o

zbirke je kejp spomenika na vreji Tromejnika, steroga je napravo sam. Tūdi ovak se večkrat rad odšeta ta, vej pa je nej daleč vkraj od njegovga dauma. Največkrat dé na sprehod vküper s svojo psico Almo.

Aleš Ropoša pravi, ka je knjige rad šteu že te, gda je ške v osnovo šaulo odo, in tau v Kuzmo. S svojo leranco slovenskoga gezika Emilijo Car, stera je bila tūdi šolska knjižničarka, sta se dobro razmela, tak ka je rad sodelüvo tūdi v literarnom krožki: »Povabila me je, ka sam sodelüvo tūdi v šolskon literarnom glasili Trobentice. Biou je tau fejest zanimivo obdobje, steroga se rad spominjam.« Po zgotovljeni osnovni šauli, se je vpiso na srednjo zdravstveno šolo, stera je v Rakičani pauleg Murske Sobote. Tūdi tū se je povezo s šolsko knjižničarko, Judito Kalamar, »stera me je začnila spodbujati, ka sam piso in pošilo svoje tekste na vsefele literarne natečaje. V tistom cajti sam biu tūdi moderator, povezovalec proslav, sodelüvo sam tūdi v programi šolskoga radia, v zadnjih dvej letnikaj sam biu tūdi urednik šolskoga literarnoga glasila Utrinki.«

Aleš Ropoša je študero delovno terapijo na Zdravstveni fakulteti v Ljubljani. Pravi, ka njemi je nej žau, ka se je odlaučo za té študij. »Tūdi sledkar sam ugotovo, ka sam nej zgrejšo, ka sam se odlaučo za té študij. Gda sam začno s prakso, sam se ške bole prepričo, ka je tau en lejpi poklic, čiglij je tūdi žmeten. Ge sam zdaj osební asistent pri enom človeki, steromi morem menjavati tūdi plenice, pauleg toga

ga spremlam na kulturne in drüge prireditve in sam njegov družabnik. Deva tūdi na kakši izlet, pa tūdi

do se tej stiki pa nazaj vzpostavili. Ovak pa ga s Porabjom povezüvle ške neka. Brat njegovoga pradejdeka,

Aleš vküper z Robertom Titanom Felixom, založnikom njegve knjige Novo upanje, na predstavitvi svojih prvih dvej knjig aprila 2020 v domanjom gasilskom daumi (Kejp Stanislav Žampar)

v bauto ga pelam. Zdaj med kednom v glavnem delam zadvečerka, za vikend pa tūdi pred paudnevom. Sva dva, steriva se menjavava pri tom človeki.«

Pauleg pisanja Aleš Ropoša svoj prauisti cajt namenja tūdi gasilstvi: »Že šest lejt sam tajnik našoga domanjoga gasilskoga društva na Trdkovi, stero de letos pro-

Karel Čerpnjak, se je oženo na Gorenji Senik. »Na žalost ne vemo dosta o njem, tūdi nikšoga njegovoga kejpamemo, znamo samo tau, ka se je oženo v Porabje in je tam živo. Po tistom, ka se je granica oprla, sva šla s teto na gorenjeseničko graubišče in sva najšla njegov nagrobni spomenik. Te sam zvedo letnico njegovoga

Ob podelitvi priznanja za 10 let delovanja kak prostovoljni gasilec v PGD Trdkova (Kejp Stanislav Žampar)

so v zbirki objavljene tūdi lūbezenske, razpoloženjske in aktualne pesmi: »Tau so pesmi o volitvaj, alkoholizmi in digitalni zasvojenosti. Zadnji sklop pa je posvečeni Goričkomi, lidam in običajom. Tak mam pesem o

maturantskom plesi, stera mi je posebno pri srci, vej pa je tau biu lepi cajt. Te so ške ljubezenske pesmi, zadnji sklop pa ma naslov S satirično osjo, gé so objavlene družbeno-kritične pesmi.« Na naslovnici té pesniške

S svojo psico, nemško ovčarko Almo (Kejp: osebni arhiv Aleša Ropoše)

slavilo 90 let obstoja. Velko slavje ob tom visikom jubileji mo meli 19. avgusta.« V preminauči lejtaj so sodelovali s sakalovskimi gasilci, samo ka je nauvi koronavirus tau zdaj malo dojstavo, zatau sogovornik vūpa, ka

rojstva pa smrti, nej pa sva najšla nikše žlate,« je ške povedo sogovornik, steri vūpa, ka bi mogauče, tūdi ob pomauči bralcev naših novin, kaj več zvedo o svoji porabski žlati.

Silva Eöry

PREKMURJE

Razstava in pohod

Pri Gradi na Goričkom se je zadnje nedelo v mesecu aprili dosta vsega godilo. V grajski zidini so na den po svetovnem dnevi Zemle gorodprli razstavo štirinajstih umetnikov z avstrijske Štajerske. Slike in skulpture so postavljene v ške nej dokonca obnovljenih prostorih grada na željo organizatorov, sterih cilj je s projektom Styrian art goes predstaviti delo štajerskih umetnikov iz Avstrije.

Na otvoritev je prišlo 13 od 14 razstavljavcov, vküper s svojimi pajdaši in slavnostnimi govorniki iz Avstrije. Johann Baumgartner, vodja za kulturo Štajerskoga dvaura (Steiermarkhof), steri stogi na raubi varaša Gradec, je svoj guč končo z rečami, ka je umetnost komunikacija in nej dekoracija. Organizator in postavljavec razstave Georg Köhler, steri je član deželnega kura torija, pa je predstvo vse prisotne umetnike. Zaključni guč je meu Franc Majcen, nekdešnji predsednik deželnega parlamenta. On je pohvalo Slovence zatau, ka si dosta prizadevajo za ohranjanje kulturnoga spomenika, grada pri Gradi. Razstava de na ogled do 16. julijuša 2023. Javni zavod Krajinski park Goričko je ške isto nedelo v sodelovanji s Planinskim društvom Goričko Tromeja organizejro pohod Trideželnega parka Goričko-Raab-Örseg. Na paut se je odpravilo okauli 70 pohodnikov od blüzi in daleč. Med tem ka so prehodili nekaj menje kak 13 kilometrov dugo kraužno paut, stera jih je odpelala do Gornjih in Dolnjih Slaveč, so si poglednoli ške zanimivosti in znamenitosti, med drüгим doživljajski park Vulkanija, kamnolom pa ške Cilino ižo na Bežanovi domačiji.

Silva Eöry

ŠTIRI DESETLETJA PRIKAZUJE ŽIVLJENJE PORABSKIH SLOVENCEV

Priprave za ustanovitev muzeja v Monoštru so se začele leta 1979. Predstavniki mestnega sveta so sodelavca sombotelskega Muzeja Savaria Jánosa Bárdosija in Marijo Kozar Mukič povabili na pogovor in ogled zasebne zbirke Karla Gašparja, ki je skupaj s soprogo Margito med letoma 1975 in 1976 zbiral predmete (predvsem lončene posode) v petih porabskih vaseh. Tako se je nabralo blizu 600 eksponatov, del katerih sta zakonca leta 1982 podarila mestu Monošter z namenom ustanovitve muzeja. 29. aprila 1983 (torej pred skoraj natanko 40 leti, ob 800. obletnici ustanovitve Monoštra) se je začela zgodba, ki traja vse do danes. Muzej je bil nameščen v t. i. Štajerski hiši, ki je bila stanovanje delavcev tovarne kos, v kateri pa so od ustanovitve do leta 2010 domovale tri stalne razstave: *Lončarstvo v jugozahodnem Prekdonavju*, *Slovenci v okolici Monoštra* in *Najdbe iz monoštrskih grobov*. (Tem se je leta 2009 pridružil še ogledni depo.) Muzej je bil leta 1986, ob stoti obletnici rojstva, poimenovan po Avgustu Pavlu, ki se je tesno navezoval na mestece ob tromeji.

Vse to smo izvedeli na predavanju dolgoletne strokovne vodje monoštrske ustanove Marije Kozar Mukič, ki je v osrednjem prostoru zgradbe 27. aprila letos na jubilejnim dogodku potegnili zgodovinski lok med časi pred štirimi desetletji in letom 2013, ko je upraviteljica ustanove postala Občina mesta Monošter. Ni mogla mimo občasnih razstav, ki jih je s sodelavci posvetila ljudski kulturi Slovencev na Madžarskem: pletenju košar, delovanju Avgusta Pavla, posodi in hrani, kovaškemu in sodarskemu orodju, pletarstvu, pustnim maskam, pisanicam, papirnatim poročnim šopkom in cveticam, vinjetam in izdelkom iz tovarne kos, izseljevanju Porabcev v Ameriko ter nošnji rute in predpasnika.

Našteto tematsko bogastvo občasnih razstav nakazuje na poglobljeno strokovno delo, ki ga je med tridesetletnim vodenjem ustanove opravila etnologinja Marija Kozar Mukič. Največji izziv pred sodelavci muzeja pa je vsekakor pomenila izvedba projekta *Doživetje prostora*, pri katerem so stopili skupaj štirje muzeji z obeh strani slovensko-madžarske meje. Leta 2012 je nastala tudi nova stalna razstava z naslovom *Način življenja porabskih Slovencev* s prostorsko ureditvijo, prilagojeno muzejskopedagoškim delavnicam. Slednje so v monoštrsko

ustanovo privabile in še privabljajo številne mlade ljubitelje ljudske kulture.

Na jubilejnim dogodku je prisotne pozdravil tudi župan Monoštra Gábor Huszár, in

29. aprila 1983 je na odprtju Lokalnozgodovinskega in narodnostnega muzeja zapel tudi Slovenski ženski kvartet iz Slovenske vasi.

sicer upravičeno, kajti lokalna samouprava je od januarja 2013 upraviteljica muzeja, do česar je privedla sprememba muzejske

Na jubilejni prireditvi, ki so se je udeležili tudi predstavniki slovenske skupnosti, je o prvih tridesetih letih monoštrskega muzeja spregovorila etnologinja Marija Kozar Mukič.

zakonodaje na Madžarskem. Prvi mož mesta je poudaril, da se je morala občina veliko boriti za to, da upravljanje muzeja preide k samoupravi. Ob tem je poudaril, da ustanova še naprej ostaja v funkciji temeljnega muzeja za slovensko narodno skupnost. Dodal je še, da je ustanova v enajstih letih privabljala obiskovalce iz vse države, hkrati pa postala prizorišče rednih kulturno-znanstvenih prireditev.

Pred desetimi leti so *Lokalnozgodovinsko in slovensko narodnostno zbirko Avgusta Pavla* (kot se danes uradno imenuje

Muzej Avgusta Pavla) pridružili Mestni knjižnici Ferenc Móra. Vlogo direktorice je takrat prevzela knjižničarka Piroška Molnár, ki je na jubilejni prireditvi opisala svojih osem let na čelu muzejske ustanove. Izpostavila je velik pomen Domoznanskega kluba, katerega člani so navdušeno sodelovali pri pripravljanju vseh programov in razstav v muzeju. Zahvalila se je monoštrski občini za pomoč, med opravljenimi nalogami pa je naštela obnovitvena dela na stavbi.

Kot je poudarila Piroška Molnár, so želeli ponudbo muzeja razširiti z domoznanskimi vsebinami, zato sta nastali stalni razstavi o zgodovini industrije in monoštrski bitki v prvem nadstropju. Ob pomoči sombotelskih muzejskih strokovnjakov so prenovili tudi predstavitev lončarske dediščine pokrajine in pripravili različne družabne igre, kvize in vodnike za obiskovalce – ob svetovnih jezikih zmeraj tudi v slovenščini. Nekdanja direktorica muzeja je še dodala, da so v muzejskih prostorih ali drugod v mestu pogosto domoznanski programi v organizaciji njenih sodelavcev. Prav prireditvam v »družabnih prostorih« zgradbe je največ pozornosti namenila sedanja direktorica združene kulturne institucije Ági Tiborné Horváth. Poudarila je, kako pomembno je pridobiti obiskovalce – med njimi tudi čim več otrok – v obe ustanovi, in projicirala številne fotografije o delavnicah, obiskih in drugih programih v muzeju. Naj tu izpostavimo dvojezične muzejskopedagoške delavnice, ki jih obiskujejo tudi učenci dvojezičnih in narodnostnih porabskih šol, oziroma obiske slovenskih gostov iz bolj oddaljenih krajev, kot so na primer Jesenice ali Maribor. Sicer je muzej priljubljen tudi med obiskovalci iz Madžarske, direktorica je naštela skupine iz Győra, Veszpréme ter celo Szolnoka in

Szegeda.

Sedanje vodstvo knjižnice in muzeja se trudi, da bi popestrilo kulturno življenje v Monoštru in je pohvale vredno, da med sodelavkami še naprej najdemo tudi govorko porabskega oziroma knjižnega slovenskega jezika. Samo tako se namreč lahko zagotovi, da ostane Muzej Avgusta Pavla v Monoštru vsaj delno to, za kar je bil ustanovljen – muzej Slovencev v Porabju.

(V prihodnji številki boste lahko prebrali pogovore s tremi vodji muzeja.)

-dm-

PISALI SMO PRED 30. LETI

V 9. številki časopisa Porabje, stera je vöprišla 6. majuša 1993, je Ernest Ružič piso o obiski delegacije Narodnega sveta koroških Slovencev (NSKS) v Porabji. »«Obisk koroških Slovencev pri porabskih Slovencih je bil že dolgo načrtovan. Ugotavljam, da je položaj porabskih Slovencev v marsičem še težji, kakor naš na Koroškem. Smo pa koroški Slovenci sposobni, da prispevamo svoje k razvoju porabskih Slovencev. Ta čas se mi zdi zelo pomembno, da se Porabski Slovenci vključijo v različne mednarodne manjšinske organizacije, kjer jim bomo mi ravno tako pomagali,« je o prvem obisku med porabskimi Slovenci povedal predsednik NSKS dr. Matevž Grilc. Na vprašanje, kako ocenjuje razmere na Gornjem Seniku, kjer še vedno ni slovenskega duhovnika, je povedal: »Koroški Slovenci smo bili pravzaprav ogorčeni nad tem, ker je po moje neopravičljivo, da se ta problem ne reši. Po moje je rešljiv zelo hitro, ker ni mogoče, da cela Slovenija, cela mariborska škofija, ne bi bila v stanju, da pošlje duhovnika v ta kraj. Tu imamo koroški Slovenci še posebni občutek, kajti na Koroškem so bili duhovniki edini, ki so bili nosilci narodne zavesti. Vključili bomo našo duhovščino, da bo problem čimprej rešen; pogovarjali se bomo z mariborskim škofom pa tudi z ljubljanskim nadškofom. Zadeva bi morala biti po moje rešljiva v nekaj mesecih.« Zelo zanimivo je bilo tudi vaše razmišljanje o »Vendihi«; o primerjavi med »vindišarstvom« in »vendstvom«. »Zame je bilo to zelo zanimivo dejstvo, ker gre za povsem enake razmere in isto argumentacijo, ki je bila desetletja na Koroškem. Gre za politično argumentacijo, gre za poskus nekaterih krogov očividno razdeliti Slovence na Madžarskem v narodno zavedne in na tiste, ki so nekako na poti v asimilacijo. To je enak problem kot na Koroškem, kjer smo ga že preboleli. Na Koroškem se je ustanovila Zveza vindišarjev, ki je ni več, in sicer je ni več zato, ker je bilo znanstveno dokazano, da je »vindišarščina« slovenski dialekt, nič več in nič manj; in nič več in nič manj ni tudi na Madžarskem. Zato mislim, da je treba v prvi vrsti to ovreči na znanstvenem področju, treba pa je tudi jasno povedati, da gre za politični problem, v nobenem primeru pa za noben jezikovni narodnostni problem. Gre za način, kako asimilirati neko narodnost. Tudi tu bomo pomagali z našimi izkušnjami porabskim Slovencem.«

gimnazijo opravili lejko v Monoštri. Na žalost je pa trno malo dijakov bilo v njoj iz denešnjega Porabja, iz najbližanjih slovenskih vesnic. Največ Slovencev je bilo iz denešnjega Prekmurja, iz soboškega pa lendavskoga okraja,« je napisal Novak in ške cujda, kak so po tistom ka je Prekmurje prišlo k Sloveniji, Kraljevini Srbov, Hrvatov i Slovencev, bili takši, ka so, čiglij so potnoga lista nej daubili, »šli v osmi razred v Monošter. Pravili so njim, naj idejo v štero gimnazijo na Slovenskom, v najbližánjo na Ptui ali v Maribori. To si pa lejko mislite, da je to skoro ne mogoče bilo, ár so dečki znali samo svojo dománjo reč, ne pa knižno, pismeno slovenščino, kak bi sé te naj učili vse predmete na konci šolanja?! (Naj povem, da je to samo eden napravo, pa ne od teh iz monošterske gimnazije, liki deset let starejši Ivan Jerič, ki je že prle opravo meščansko šolo v Lendavi pa sedmi razred gimnazije v Kaniži, te je pa šou skoz celo vojno, v fronti na Soči itd. Devetdvajsti leten je stopo v škofijsko gimnazijo v Šent Vidi pri Ljubljani pa tam maturerao!) Naši dečki pa so šli v osmi razred v Mo-

nošter-skrivomá, kak švercarge, prek mejé tam nindri pri Trtkovi pa Martinji, po logi in jo srečno opravili v juniji 1920! Eden od njih celo leto stanúvao v Slovenskoj vési pri Bedičovih (Ričini) pa sta z Joškom istoga leta bilá. Tak sem se za nikelko let túdi jaz spozno z Bedičovim Joškom, šteroga se tak rad spominam kak poštenoga Slovenca! Pa sem ešče ne prišo tá, kama sem sé napóto: najslavnejši, največki naš slovenski človek, ki je začno hoditi v gimnazijo v Monoštri leta 1897, je bio dr. Avgust Pavel, naš pesnik, jezikoslovec, narodoslovec, prevajalec iz slovenske kniževnosti v vogrščino, ravnateo muzeja v Somboteli, profesor itn. On se je narodo na Cankovi blúzi Radgone 1886, za dve leti pa so se preselili v bližánje Skakovce, naskori pa na Potrno pri Radgoni, dnes v Avstriji. Gda je dokončao lúdsko šolo na Cankovi, je začno hoditi v Monošter, gde so gimnazijo te vodili cistercijanci, ka je v vašem članki ne povedano. Že prvo leto je bio odličnjak (kitúnó). Ar je višiših razredov te šče ne bilo, je v peto gimnazijo mogo iti v Sombotel, gde so učili premontrejci, i jo je tú dovršo 1905. Potom se je vpisao na vseučilišče v Pešti itakdale. Tú sem želo samo to naglás povedati, da je Avgust Pavel najznamenitejši dijak, ki je prišo iz monošterske gimnazije. Zato je sledi tak rad hodo med porabske Slovence, pa túdi v svojih vogrskih pesmaj se spomina, kak je njegov oča nigda hodo v Slovenskoj vesi pa okolici.«

V rubriki Nika za smej pa so bralci leko preštele túdi o enom skopci: »Naš Ivan je hirašan skopec. Gnauk je čújo, ka od njega eške devetkrat vekši skopec živé v jednoj vesi. Misló si je, košta ka košta, dem k njema pa ga poglednam. Eden dvecerek sé not postavi k hirešnjoma skopca. Lepau so ga gor prijeli, eške so ma ponúidili prenočišče, nej ka bi po kmici odo domau. Naš Ivan si je dojle-go, zaspali pa ne more. Kak etak búden leži, gnauk samo vpamet zema, ka gazda gorstane iz postale, okrauzi postalo pa si dojleže na ovoj strani. Za eno vóro pá tak napravi. Zdaj naš Ivan že ne more vöprstati pa ga pita: Dragi moj človek! Zakoj pa telkokrat staneš, pa deš na drugo stran postale? Naš gazda pa zdaj etak pravi: Nej si pravi skopec, če tau ne vejš. Dobro bi ge vögledo, če bi se na postali obračo na drugo stran. Postalne prčace (rjuhe) bi si tak na gnauk raztrgo. Etak pa je dugo pršpam.«

Vkúppobrala Silva Eöry

ŽELEZNA ŽUPANIJA

Divje svinje v Somboteli?

Doteigamau so se najbola samo po vasaj žaurgali zavolo divjačine, zato ka dosta kvara njim dela, varašanci še nej. Prvin se je od psauv trbelo bojati, zdaj pa od divji svinj, pravijo zdaj Sombotelčani. Najbola tisti, steri bola na okrajmi varaša živejo, gde so paulek njive. Čúdivati se nej trbej, baukše gvúšno ka nede, vejpa živali pomalek že nedo meli teritorij, gde bi leko živeli. Goščé je od leta do leta menja, vsigdar več zemle je zaograjeno, delajo se hitre ceste, gde na dvej talaj ograja brani kak avtone tak divjačino, nej ka bi se srečali na cesti. Gda se edna paut napravi, največkrat eden tau divjačine na ednom tali ostane, drugi pa na drugom tali. Tau istina, ka zdaj so že predpisi, steri vöpovejo, ka više hitre ceste pa avtoceste mora biti maust, gde divjačina leko z ednoga tala na drugi tau prejkide.

V Somboteli v ulicaj Gyöngyvirág pa Márton Áron, sterivi sta skrak k gaušči, po večeraj divje svinje notra med rame dejo. Ranč tak se godi pri spomeniki osvoboditve, pri kalvariji ali pri jezeri Csónakázó. Lovci tak pravijo, tau je zavolo ogradcov, stere v varaškom becirki Olad majo, tam je dosta sadja, zato pride divjačina nutra v varaš. Najbola taše ogradce poiščejo, gde je lastnik mrau, tisti, steri so erbali, se pa več z ogradcom ne spravljajo. Potejm vse zarašte v ogradci, gde se divjačina nej samo ka leko skrije, gesti si to najde pod drejvami pa v zemlej, tam zraste vse tašo, ka vsikšo leto vöpožene. Dja-gri pravijo, ka divje svinje bi leko vöstrlili, depa znautra v Somboteli se ne smej strejlati, samo tak, če policija dovoljenje da.

Karči Holec

OD SLOVENIJE...

Slovenijo je obiskal evropski komisar za notranji trg

Predsednik slovenske vlade Robert Golob je gostil evropskega komisarja za notranji trg Thierryja Bretona. Na srečanju, ki sta se ga na dvorcu Zemono udeležila tudi ministra za obrambo in gospodarstvo Marjan Šarec in Matjaž Han, so govorili o krepitvi evropske obrambne industrije, pa tudi o gospodarski konkurenčnosti. »Slovenija je tretja najbolj industrijsko razvita država v Evropi. Danes smo se pogovarjali, da je zaradi ruske agresije in okrepitve obrambe na voljo veliko denarja za razvoj industrije. Sredstva morajo biti porabljena v ta namen,« je pojasnil Robert Golob. Sogovornika sta se tudi strinjala, da je jedrska energija sestavni del zelenega prehoda. Po srečanju na dvorcu Zemono sta se Golob in Breton skupaj z ministroma za obrambo in gospodarstvo odpravila v ajdovsko podjetje Timtec, ki razvija in izdeluje in obrambne sisteme. Tam se jim je predstavilo še eno ajdovsko podjetje, C-Astral, ki izdeluje majhne sisteme brezpilotnih zrakoplovov z nepremičnim krilom.

Dan Afrike

Na Brdu pri Kranju je potekala 12. mednarodna konferenca Dan Afrike, na kateri je slovenska diplomacija zbirala podporo pri kandidaturi za nestalno članico Varnostnega sveta Združenih narodov. Zunanja ministrica Tanja Fajon je na dvodnevni konferenci na Brdu sprejela zunanje ministre iz Komorov, Zelenortskega otočja, Ruande in Malavije. Osrednji temi konference sta bili podnebje in varnost. Konference se je udeležila tudi predsednica države Nataša Pirc Musar in izpostavila nepravilno dejstvo, da so afriške države med tistimi, ki najmanj prispevajo k podnebni krizi, vendar so kljub temu med najbolj podnebno ogroženimi. Poudarila je še, da je Afrika celina prihodnosti in sedanjosti ter se zavzela za okrepitev odnosov z afriškimi državami.

Da bi učenci raje vstopali v Cankarjev svet

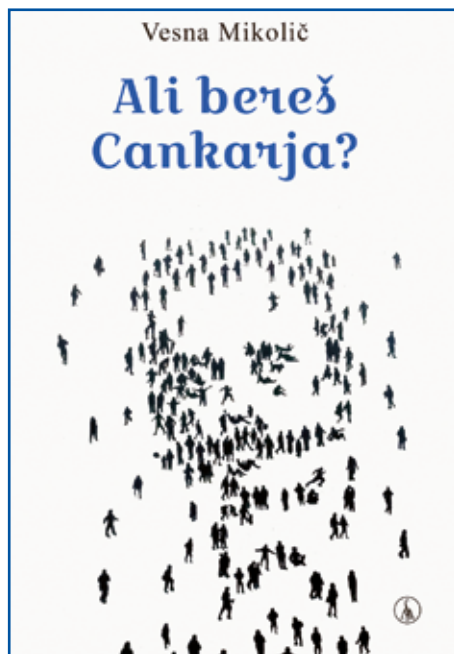
Na začetku marca so zastopniki Slavističnega društva Prekmurja, Prlekije in Porabja v Kopru predstavili posthumno pesniško zbirko Milana Vincetiča ter film o življenju in delu tega ugled-

močan, morda celo nekoliko nasilen.

Ob stoletnici smrti Ivana Cankarja se je Vesna Mikolič odločila, da bo v svet pisatelja poskusila vstopiti s sredstvi korpusnega jezikoslovja, ki jih na Zahodu že uporabljajo. Z orodji »digitalne humanistike« je ugotovila, da Cankar nad 60 odstotkov svojih besed ponavlja, s čimer želi doseči stilistični učinek. Predavateljica je s pomočjo računalniške aplikacije ugotovila, da je najpogostejša beseda v Cankarjevih delih »oči«. To pa postavlja pisatelj v

določenih delih »dogaja«, temveč bi morali v ospredje postaviti čustva in občutja, ki bralce preplavljajo med branjem in po njem. Učence moramo pri učnih urah slovenske književnosti naučiti razpravljati o stvaritvah in jih opozoriti na medkulturne vidike, smo še slišali. Literatura namreč ima moč,

njem Seniku poudarila, da lahko ob pomoči očitnega postopka zelo hitro vstopimo v Cankarjev svet. Ob tem je opozorila na mednarodno metodo TILKA, ki (ob tem, da spominja na junaka Simona Jenka) predvideva »poučevanje medkulturnosti prek jezika in književnosti za presega-

Razpravo koprsk profesorice je leta 2021 izdala Slovenska matica.

nega prekmurskega besednega ustvarjalca. S tem je 25. aprila prisotne v slovenski učilnici Dvojezične osnovne šole Jožefa Košiča na Gornjem Seniku seznanil predsednik omenjenega stanovskega združenja Franci Just, ko je najavil predavanje predsednice Slavističnega društva Koper prof. dr. Vesne Mikolič.

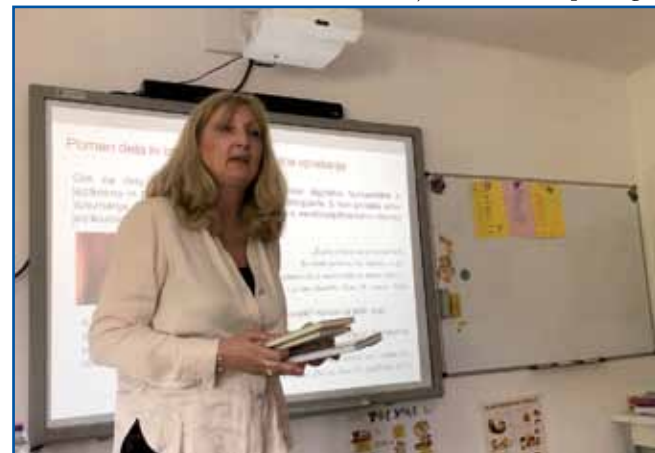
Predstojnica Inštituta za jezikoslovne študije na Znanstveno-raziskovalnem središču Koper je s tem vrnila obisk in v referatu v dveh šolskih urah predstavila svoje izsledke pri razumevanju besedil Ivana Cankarja s pomočjo ključnih besed.

Kot smo slišali navzoči, se literarni zgodovinarji pogosto ustavljajo pri stilističnem opredeljevanju literarnega besedila, kadar ga razčlenjujejo z jezikoslovnega stališča. Odgovore pa naj bi bilo treba iskati tudi na druga vprašanja: ali je umetniški jezik učinkovit,

ki ji dajejo drugačne pomen. Preprosto besedo »velik« prav tako pogosto ponavlja, iz prozaičnega pomena pa jo rad prestavlja v metaforičnost. Čeprav beseda »dolina« za nekoga »s klanca« lahko pomeni nedosegljivi kraj hrepenenja, obeh izrazov ne smemo razumeti le črno-belo.

Vesna Mikolič meni, da je bil Cankar jezikovno ozaveščen pisec, ki je jasno posredoval svoje misli, kljub temu pa ostaja za mlade »temačen pisatelj, ki pripoveduje o revnem in težkem življenju«. Profesorica je opozorila na aktualnost Cankarjevih pogledov, kar dokazuje, da se družba od njegovih časov ni dosti spremenila. Pisatelj je imel sicer poseben odnos do slovenske družbe: svoje prvotno okolje je skoraj deset let opazoval z Dunaja.

Po besedah Vesne Mikolič mladih ne bi smeli usmerjati z vprašanjem, kaj se v

»Učenci naj se prepustijo občutenjem, naj vzpostavijo živi stik in osebni odnos do Cankarjevih besedil,« je na Gornjem Seniku svetovala prof. dr. Vesna Mikolič.

na povabi v svoj svet in s tem spodbuja k dialogu.

Za branje Cankarjevih besedil priporoča avtorica knjige Ali bereš Cankarja? pet korakov. Prvi je iskanje ključnih besed, ki jih lahko zberemo v obliki besednih oblakov. (Z aplikacijo lahko to storijo tudi učenci sami.) Sledi ugotavljanje moči besede, kajti po mnenju Vesne Mikolič je Ivan Cankar ustvarjalec, ki ga je treba »dešifrirati«. Pri tem je pomembno najti tudi najpogostejše besedne zveze, ki določajo pisateljeva simbolna polja. Tretji korak predstavlja razčlenitev idejnih plasti znotraj posameznih del, ki napoveduje raziskovanje (med)kulturnih značilnosti. (So ključne besede Cankarja tudi ključne besede slovenske kulture? – *delo, pot, dolina, dom* ...) Postopek se končuje z zaznavanjem razpoloženja besedil, ki omogoča uživanje v branju stvaritev osrednjega pisca slovenske moderne. Vesna Mikolič je na Gor-

nje konfliktov«. To je osnova za razvijanje sporazumevalne in bralne zmožnosti učencev in prek branja avtentičnih umetnostnih ali neumetnostnih besedil spodbuja razpravo o družbeno pomembnih temah. Pristop temelji na živem stiku in osebnem odnosu do književnih del, ki sta nepogrešljiva za razumevanje literature, sveta in lastne osebnosti. Po besedah Vesne Mikolič tega umetna inteligenca nikoli ne bo mogla doseči ali nadomestiti.

Prispevek profesorice, ki v zadnjih šestih letih predava tudi na oddelku za slovenistiko na tržaški univerzi, odpira nove poglede na metodiko poučevanja slovenske književnosti. Vesna Mikolič je v večernih urah svoje raziskovalno delo in knjigo v murskosoboški knjižnici predstavila tudi drugim pomurskim slavistom.

-dm-

Pod Srebrnim brejgom ...

... pavri demonstrirajo pa štrajkati tō škejo. Ja, v cejlj pravoy pandemiji demonstracij, štrajkov pa eške koga so uni tō kcuistanoli. So kcuistanoli, samo aj pandemija tak nagnauk ne premine. Skur skrak nji penzionisti svoj glas visko zdigavajo, aj se njivi status na baukse spremeni. Najbole nauvi štrajk so si podje pa deklina na piciklinaj (ételfutárok) vōzbrodili. Zaprav, svoj sindikat so si napravili, prejk steroga do se s svojimi šefi zgučavali. Eno par lejt nazaj je v Slovenijo nauva mauda prišla, gesti pa eške kaj drugoga ti kak najbole brž domau pripelajo. Več nej trbej v bauto ali krčmau oditi. Dvej takšnivi firmi sta »nutfčesnili«. Glovo je iz Španije prišo, Wolt pa se je na Finskem narau-do. Pomalek se je vidlo, ka vsi trno dobro slūžijo, najmenje pa tisti, steri po varašaj na dvej potačaj lejčejo. Velko silo majo, ka kak najbole prva vse prištōlano na pravi atrejs pride. Kak povedano, svoj sindikat so napravili, ka za nji de se gorgemau.

Skrak vsega toga je v parlamenti vlada Roberta Goloba na rešeti bila. V eni novinaj so tau za 14 vōrni cirkus za Janšov blagor vōzglasili. Ja, indašnji premier (kormányfő) Janez Janša je v parlamenti po tistom premieri mlato, steri ga je dojminiū. Kak točkar povejdano, 14 vōr je

S tejm delom se velki pejnzezi obračajo. Pomalek iz Estonije v Slovenijo eške nauvi finančni velikan Bolt Food pride. Po slegnji informacijaj je po deseti lejtaj firma 7,4 milijarde evronove vrejdnā.

vse vkūper trpelo pa se na konci sploy več nej vedlo, zakoga volo se je vse vkūper sploy zgodilo. Steri je rejč emo, je po istini gučo. Gda je drugi rejč prejkvzeu, je un po istini gučo. Pa je tau tak naprej pa tadale šlau, vsi so istino meli, vsi so naaupek pripovedjali. Ja, cirkus v parlamenti, kak so nisterni napisali. Depa, gda človek v cirkus šké priti, plačati mora. Za té cirkus v parlamenti pa skur nika nej trbelo plačati. Vse vkūper pa se eške nej zgotovilo, sploy nej. V krčmaj se cirkus tadale godi. Tisti od Janše po njegovo tirajo, od Goloba pa njegvo istino pripovedajo. S tejm je parlament med lidi prišo. V tom domanjom parlamenti vsi istino majo pa vsi vkūper naaupek gučijo.

Vcejlak naaupek slovenska biroviija dela. Trno poznana »majstrica za pejnze« Barbara Podlogar je na tri lejta pa štiri mesece mogla v vauzo titi. Tau pa zatoga volo, ka je na velke s pejnezami delala, ka bi sploy nej smejla delati. Depa, ta vauza rejsan čudno vōgleda. Novinarge so na tau gor prišli, ka gospa na velke leko vō ojdi. Ja, leko malo kaulak-vrat dé, v tom časi pa tanače za ilegalne pejnzeze dava. Ranč tau dela, zakoga volo so go osaudili. Na tom mesti se človek leko pita, zakoga volo go sploy eške v vauzi majo, če na velke leko tadale po svoje dela. Čūdna so pauta gospaudova, se je inda prajlo. Gnes se ovak povej, črna so pauta pejnezata. Depa, takše prausni lidge ne morejo delati. Nisterni med gnakimi lidami so več vrejdnī gé.

Naš brejg takše sploy čūti neške. Nut v njem na velke vre, gda se nekakomi vse dopisti, maloga človeka pa tadale eške bole nut v d...k potiskajo.

Miki Roš

IZ NAŠE KÜNJE: ŠČIPKOVE POGAČE IZ DINSKE MELE

Pridejo dnevi, ka bi radi pogeli neka dobroga, pa se nam ne se-nja, ka bi naj tau bilau. Prekaplemo po hladilniki pa špajzi, ranč tak po predalaj, pa vseposedi neka najdemo, ali nika takšoga, ka bi se nam zalūštalo. Pa te na konci vō potegnemo kakši čips pa kekse pa še kaj, ka nam neje najbole od haska.

Ka pa, če bi si sami napravili neka zdravoga pa dobroga, neka takšoga, ka nam lūšte dobro poteši?

No, te de te recept gli za vas.

Sama nemam gli rada dinske kaše, mam pa rada kaj dobroga iz dinske mele, krūj z ore-jami ali pa te po-gače s kisilakom, štere sam prvič probala, gda jih je v slūžbo prinesla ena študentka, ka je bila pri nas na praksi.

Tak mo pravla – bole s packastim testom sam še nej delala, ali vrejdnō je bilau!

Ka te nūcali?

Za testau:

- 350 g dinske mele
- 150 g ostre bejle mele
- sol (slaba žlička)
- 2 žlici masti po želji (svinska mast, puter, olje ...)
- ½ litra kropā

Fila (töltelék):

- 1 kg kisilaka (ščipk)
- 2 bilici (djajci)
- 1 velka kislā smeta a (410 g)
- sol po žmaji

Melo, sol pa mast prelijemo s kropom, pa s kijanco (fakanál) mejšamo, ka dobimo testau, štero ne smej biti preveč tekaūče. Malo več kak polovico testa razporedimo z rokami v plej, velikosti približno 30 x 40 cm. Na testau vlijemo filo iz kisilaka, bilic pa soli, te pa na vrh razporedimo kūpčke preostaloga testa.

Prle, kak damo pečti, gor vlijemo še kislō smetano. Peče se približno 40 minut na 230 stopinjaj.

Pa še neka! Tisti, šteri ste alergični na gluten pa ne smejte gesti bejle mele, lejko bejlo melo vōmenite z brezglutensko melo, samo je dajte malo menje, kak bejle.

Pa dober tek iz naše v vašo künjo!

Simona Rituper

www.porabje.hu

... DO MADŽARSKE

Obvezne akcije po trgovinah z živili

Vlada je – po njenem zaradi zatrtja visoke inflacije – uvedla obvezne akcijske prodaje po trgovinah z živili, podrobnejša navodila je prejšnji teden objavilo ministrstvo za gospodarski razvoj. Na njihovi podlagi morajo akcijske prodaje obvezno uvesti vse trgovine z živili, ki so imele v letu 2021 več kot 500 milijonov forintov prometa. Odredba ob trgovinah multinacionalnk in trgovinah na drobno velja tudi za spletne trgovine z živili. Trgovine morajo akcijske prodaje uvesti najkasneje med 1. junijem in 30. septembrom 2023. Informacije o akcijskih prodajah morajo trgovine objaviti na spletu, obenem pa jih namestiti v trgovinah na vidnem mestu. Obvezne akcije se morajo izvajati tedensko, veljati morajo od četrta do naslednje srede. Vlada je določila 20 skupin izdelkov, med temi so piščančje, svinjsko in goveje meso ter drugi mesni izdelki, mleko in mlečni izdelki, kruh in pekovski izdelki, riž, sveže sadje in zelenjava, gotove jedi itn. Trgovci so dolžni v akcijski prodaji v vseh skupinah artiklov ponuditi vsaj en artikel. Njegova cena mora biti vsaj za 10 odstotkov nižja od dotedanje najnižje cene. Trgovci morajo v akcijskem obdobju poskrbeti za zadostno zalogo izdelka z znižano ceno. Za kršitev je predvidena globa od 500 tisoč do 3 milijone forintov.

Opozicija in tudi nekateri eksperti menijo, da odredba služi bolj vladni propagandi kot dejanski pomoči družinam, saj bodo trgovci izgubo zaradi akcij »poravnali« z dvigom cen drugih artiklov.

Potekel je moratorij za izselitev

S 30. aprilom je potekel zimski moratorij za izselitev družin iz najemniških stanovanj, ki že dalj časa niso plačevale najemnine in drugih stroškov. Nevladne organizacije menijo, da jih bo letos veliko več kot prejšnja leta, saj so rast cen energentov in tudi najemnine marsikatero družino spravile v težak položaj. Nasilne izselitve pomenijo največji problem v glavnem mestu, zato nevladna organizacija Pravniki na cesti ponuja brezplačno pomoč vsem, ki se bojijo, da ostanejo brez strehe nad glavo. Brezplačno svetovanje bo 5. maja na trgu Lujze Blaha v Budimpešti.

ENO MEŠO SEM NEJ VÖNJALA

Prejšnji keden sem odo pri Fincini Agneši, po mo-
žej Mukič, na Gorenjom
Seniki. Gda se človek pri
njej stavi, »stražara« tak
nagnauk gla-
sita, ka nekaj
prišo. Tau sta
dva menšiva
psa, depa po
glasi kak če
bi oroslana
(leva) bila,
eden se bola
dere kak dru-
gi. Zavolo toga
brž sem nutra
na dvera sko-
čo, gde so me
že tetica v top-
li sobi čakali.
Na posteli so
sejdlji, v rokej
s starimi črno-
bejlimi kejpji,
više nji križ na stejni. Že
so me čakali.

- *Agneš, nejdaleč kraj
od kulturnega dauma
ste zdaj doma. Gde je pa
biu vaš rojstni ram?*

»Moj rojstni ram je te stari
ram v dvorišči, ge sem se
tū naraudila. Toga, gde
zdaj živeva z možaum,
sva ga leta 1972 zidala.
Mauž je s tistoga tala vesi
biu, kak je Zavec krčma,
najprvin so v arandi bili.
Sledkar sta z bratom od tis-
tec mogla vōtiti pa te sta
edno staro malo ižo kūpla
tō tam, nejdaleč kraj kak
sta v arandi bila. Gda sva
se spoznala pa oženila, te
je on sé k nam prišo, v naš
ram, zato ka ge sem sama
bila, nej sem mejla nej
brata pa nej sestro.«

- *Gda sta se zdavala?*

»Majuša leta 1961, dobro
se spomnim, ka tisti den je
sploj lepo vrejmen bilau.«

- *Sledkar vašo življenje,
skupno življenje je ranč*

tak lepo bilau?

»Dobro je bilau, lepau sva
živela z možaum. Stariške
so meli gazdijo, ge sem
tam delala pa zmejs sem

*Fincina Agneš, po možej Mukič ma dosta stari
kejpov.*

še odla na žetvo, na repo
pa v lejs delat za peneze.
Mauž je sprvoga v Tata-
bányi v rudniki (bányi)
delo, tak narejdki je odo
domau, ka komaj sem ga

Agneš pa mauž v kraugi držine

poznala. Sledkar, gda sva
se oženila, te je domau
prišo pa v Faáru (Lesni-
na) ūšo delat.«

- *Prvin je dosta mlajšov
bilau v družinaj, kak
tau, ka vi ste sami, nej-
mate nej brata pa nej
sestro?*

»Zato, ka potistim, ka sem
se ge naraudila, potistim
mati več nej mogla mlajšov
meti. Mauž je dosta bratov
pa sestre emo, vsevküper
sedem ji je bilau.«

- *Kak ste mesto meli v tau
malom rami vi, mlajši
pa še stariške?*

»Tak kak vsi drugi tistoga
ipa, vsi smo v ednoj iži
spali, te je tak bilau, pa
itak je dobro bilau. Gda
sva zidala, te sva že dva
deteta mela, Agneš se je
leta 1962 naraudila, Mar-
git pa leta 1970.«

- *Kak je bilau tistoga reda
zidanje, težko je bilau, do-
sta penez je trbelo?*

»Dvej leti smo ga gorzo-
zidali, štirideset gezero
forintov v banki pa pet
gezero forintov smo meli
doma, tau je bilau vse.
Depa moj mauž je dosta
delo, zvün streje pa stené
je vse sam naredo, okna,
pod, dvera, rolo, vse kaj je
vedo. Njegvi oča je tišlar
biu pa dosta bi ma leko

- *Kelko je košto cejli ram,
vküp ste zračunali?*

»Nej sem računala, depa
tau vejim, ka tistim, ka so
zidali smo 9600 forintov
plačali. Na tau se tō dobro
spomnim, ka tistoga ipa
en zidar na den 500 forin-
tov proso.«

Agneš kak sneja leta 1961 s svojimi starišami

- *Kak dugo ste vküper ži-
veli z možaum, od stero-
ga leta nega več njega?*

»Leta 2003, gda je se-
demdeset lejt star biu, te
je mrau, od tistoga mau
sem sama, depa nika ne
morem prajti, kak dekle
tak vnuki so vsigdar kau-
lak mene, vse mi včinijo,
ka mi trbej.«

- *Mate eden stari kejp od
pevskega zbora Avgust
Pavel, vi ste tō spejvali v
taum zbori?*

»Par lejt sem spejvala še
te, gda sem dekla bila,
gda sem se oženila, te
sem enjala, zato ka nej
bilau več cajta. Fejst rada
sem spejvala. Zdaj, ka
sem že stara gratala, zdaj
pa že gučati ne morem.«

- *Više vas, kak sedite, na
stejni so sveti kejpji pa leseni
križ, dosta molite boga?*

»Prvin sem nikdar edno
mešo nej vönjala, name
so stariške že od mladi lejt
tak včili pa ge sem tau tak
držala. Zdaj, ka ne mo-

rem več k meši, zdaj boga
molim doma, dosta, zato
ka cajta mam zavole.«

- *Dobro toplo ižo mate.*

»Hči Margit mi včera pri-
nesla drva, ge sem pa
pomalek nalagala, dobre
kale mam, še zdaj so top-
le.«

- *Ka delate cejli den tū v
iži?*

»Štem, vsefele, najbola
novine Porabje, dostakrat
dvakrat, trikrat je prejk-
preštem. Vse slovenske
knjige, ka mam, katoliški
kalendar ali tiste knjige,
ka »V imeni oče«, ka so
gospaud Lojze Kozar pi-
sali, tiste tō mam pa štem.
Dosta poslušam slovenski
radio, Radio Monošter tō.
Ka drugo aj delam, gda ne
morem odti pa ne morem
vō iz rama. Tau je od leta
2018 tak, odtistoga mau,
ka so me operirali.«

- *Televizijo ne gledate?*

»Nej trno, bola samo
híradó (poročila), vej
pa drugo tak ne kažejo,
samo tau, ka strejlajo,
nika dobroga nega že na
svejti. Prvin zato tašo nej
bilau, človek je bola po-
štüvo eden drugoga.«

(Kejp na 1. strani: Agneš je
par lejt spejvala pri pevskom
zbora Avgust Pavel.)

Karči Holec

Od inda v gnešnji čas

PRIPOVEJSTI O SLOVENSKI KRAJINAJ

Varaš Kranj, krajina Kranjska sta se iz gnakoga imena narodila. Če malo ovak povejmo, najprva je krajina svoje ménje dobila, po njenom imeni so varaš okrstili. Leko pa povejmo tak tō, ka krajina za mamō Kranja vala. V njem pa stari grad stodji. Njegovō ménje bi se bole smejšno leko čulo.

Kiseli kamen

bi se leko ménje grada Khieselstein tumačilo. Domanji lidge njemi gnes Kislštajn pravijo. Depa, ménje nam neka vcejlak drugo pripovejda. Baron Janž Khisl njemi je ménje dau, zaprav, nin od leta 1550 se po njem tak zové. Prve fundamente staroga grada leko že kaulak leta 1250 iškemo, gda so ga zavolo vse vekši pa krvavi bojn gospaudje Ortenburški dali gorpostaviti.

Od držine Khisl se v nauvi časaj vse več vej. Tak vejmo, ka Janž je eške pojep biu, gda je v Ljubljani sam z mamō ostano. Njegli oča Vid je velki župan Ljubljane biu. Mogo je trno včeni pa inteligen ten biti, ka njegva kariera je vse više pa više šla. Gvūšno, ka je držina dosta »pod palcom« me jla, kak se je bogatim lidam inda prajlo. Zvūn zemle pa velki ramov, mlinov na reki Ljubljanci, so eške dvej steklarni meli. Tak se fabrikaj pravi, v steri so glažojno

s postelami, baute pa vse takše je raslo kak gobe po deži šegau majo. Iz tisti časov velki ram v starom centri nam dosta pripo-

Janž, Janez ali tō Johannes Khisl je velki človek svojoga časa biu.

Njegva držina se je nauvomi včeni Martina Lūtra poklonila, prva generacija protestan v slovenski krajinaj so bili. S tejm je Janž velki mecen slovenskim knjigam grato, pejnaze za nji je davo. Kelko je do gnes poznano, ranč un je prvi dokument v slovenskoj rejči napiso. Tau se je v časi godilo, gda se na Kranjskom vse moglo v nemškoj rejči pisati.

vejda. Gnes se krčma Stari Mayr zové. Ménje po trno staroj držini nosi. Leta 1644 je držina v krajini Kranjskoj že na velko pivo delala. Po slovenski bi prajli, ka svojo pivovarno so meli. Cerkvene knjige nam tadale pripovejdajo, ka Mi-

Irma je čerka slejgnjoga Mayra bila, una je krčmo erbala. Inžejra Hladnika je za moža vzela. Od njiva sin Boštjan za enoga najbolje poštvanoga slovenskoga režisera filma vala. Boštjan Hladnik (1929-2006) je trno rad v krčmo svoji stari-stari-stari dejdekov o jdo. V bole mladi lejtaj je eške držinsko pivo leko piu. Vse vekša konkurenca velki fabrik piva je njivo malo pivovarno na nikoj djala. Kak povejdano, krčma Stari Mayr eške itak dela pa živé. Pa nej samo tau! Kak indasvejta, eške gnes zvekšoga se »na žlico« ge j. Najbole poznane so obare bile. Ménje nam samo od sebe pripovejda, mesau najprva obariti trbej. V vrelo vodau ga trbej djasti pa po tejm tadale kūjati. Za najbolje kusto bukso je telečja obara bila. Za najbolje tenko se je kokošeča obara kūjla. Med prvo pa drugo je zaveča obara bila. Kak inda eške gnes vsi trno radi vampe (pacal) gejo. Za tau gesti pravijo, steri tau rad poge j, vsikši den bole rad de je emo, nisterni pa talejra ranč pridejnoti ne morejo. Ja, vampi so tista karika, stera je indašnje čase z gnešnjimi vkūper zvezala. Enoga gestija iz tisti časov pa se v Starom Mayri več ne dobi. Tau pa je kisela župa iz kravdji vūmen bila. Brodim, ka se leko nekomi želaudec obrača, gda takše čuje, depa, inda je tau rejsan trno poštvano gesti bilau. Takše na žlico so najraj fijakeri (foringaške s konji) meli. Više krčme so postale za spati bile. Ja, na dugi potaj počivati tō trbej. V tisti stari časaj je krčma brezi muzikantov nika nej vrejda bila. Skrak muzike ženske morajo biti. Tak je v Kranji najbolje stara ženska meštija tō cvela. Gnes se tomi prostitucija pravi. Inda so njim padaškinje nauči prajli.

Gda od krčme pa gestija pripovejdano, brezi ene klobase ne moremo, ka ne bi od nje kaj več prajli. Gnes jo kak kranjsko klobaso poznamo. V krajini so jo šegau meli drugi den po zabadnji delati. Za domanje lidi je tau samo prausna domanja klobasa bila. Po legendi pa se je vse vōminilo, gda je tam

cesar Ferenc Joška o jdo. Lačen je grato, v enoj krčmej v vesi Naklo skrak Kranja se je stavo. Krčmar njemi je cejli postaršeni povedo,

je domanjo gastronomijo trno poštvō, njoj velko reklamo delo. Od vsej slikarov, fiškališov pa muzikantov pa je v krčmej

Janž Khisl je grad na nauvo prejkzozido, kaulak je eške vekše pa bole kuste stené dau gorpostaviti, ka grad, pa s tejm varaš, se leko obranita. Tak ga je leta 1679 velki Janez Vajkard Valvazor vido. Leko povejmo, ka grad eške gnes skur tak vōgleda. Stejn pa zvekšoga več nega. Skauzi stau pa stau lejt so se v stené rami nut zozidali.

ka samo ma leko njivo domanjo prausno klobaso podvori. Cesar vgrizne, trno žmana njemi je bila. Krčmari povej, ka tau nikšna prausna klobasa nej gé. Tau je kranjska klobasa, veselo povej. Iz toga je trno poznana specialiteta gratala. Sto šké gnes klobaso

najbole poznani France Prešeren biu. Leko povejmo, ka Stari Mayr je njegvi drugi daum biu. V Kranji je kak fiškališ delo, depa, za svojim stolom v krčmej je nauge verze napiso. Zvūn klobase je trno rad žujco iz okajeni svinjski gezikov djo, nej na rejci pa so

Na levjom kraji se vidi, ka krčma je teraso venej skrak poštije mejla. Fotografija je nin kaulak leta 1930 bila napravljena.

ali steklo delali. Mladi Janž je iz vsega vkūper eške več naredo. Tak je leko v Kranji grad kūpo. Svojo rezidenco je iz Ljubljane v Kranj preselo. Zavolo njega tō je varaš vse bole naprej valaun od Ljubljane grato.

S tejm, ka je Kranj metropola krajine grato, je tau za seuv dosta vsega »potejgnolo«. Krčme

hael Mayr se je 28. januara leta 1725 z domanjo žensko Marino Vrban oženo. V časi gostūvanja je držina že poštvana bila. Na daleč kak krčmari, pivovari (steri pivo delajo) pa kak varaški glavaške so poznani bili. Leko povejmo, ka krčma Stari Mayr skur 400 lejt dugo tradicijo ma. Držinsko ménje je preminolo.

V recepti piše, ka svinjsko mesau 1. pa 2. kategorije na 10-13 mm velke kocke zrezano mora biti. Kcuj k tomi se eške špejk brezi kauže narejže pa eške česnek, sau pa fejfer se kcuj dene. Tadale piše, kakša črejava morajo biti, kakšen lejs za okaditi pa kakšo temperaturo dim mora meti. Kranjsko klobaso s kiselo kapūsto skur v vsikšoj krčmej na Kranjskom kūjajo, pri Starom Mayri ranč tak.

kak kranjsko odavati, jo mora potistom starom recepti delati. Tau znamenūje, ka samo v Sloveniji jo leko delajo, pa pri tejm se trbej recepta držati.

Vnau gi poznani Slovenci so v krčmau na kranjsko klobaso ojdili. Dr. Janez Bleiweis je od nje na velke v svoji novinaj piso. Velki mecen slovenske kulture

njemi na sto šnefov drek prinesli. Ne bojte čemerni, depa, ranč tak se tau gesti zove, steroga v enoj krčmej človek več ne dobi.

Kranj pa Kranjska nam leko eške dosta pripovejdano. Drgauč znauva vaše pa naše novine Porabje trbej v roke vzeti pa se tau ma zgoditi.

Miki Roš

PAPEŽ FRANČIŠEK V BUDIMPEŠTI

Papež Frančišek je minuli konec tedna znova obiskal Madžarsko. Vodja Katoliške cerkve je že bil pri nas, a če pogledamo njegova potovanja v tujino, je morda presenetljivo, kako redko ponovno obiše kakšno državo. Namen njegovega prejšnjega obiska je bil udeležba na mednarodnem evharističnem kongresu v Budimpešti med 5. in 12. septembrom leta 2021, ki je izjemno pomemben dogodek za Katoliško cerkev. Vatikanski tiskovni predstavnik Matteo Bruni je na tiskovni konferenci pred sedanjim obiskom papeža povedal, da je le-ta po udeležbi na evharističnem kongresu začutil, da želi več časa preživeti z Madžari. Tokratni obisk na Madžarskem je bil izpolnitev te obljube. Na povabilo predsednice Katalin Novák je državo med 28. in 30. aprilom tako spet obiskal papež Frančišek, rojen kot Jorge Mario Bergoglio v Buenos Airesu in od marca 2013 že 266. papež Katoliške cerkve. Z njegovim imenom je povezanih mnogo prvenstev: Frančišek je prvi jezuitski poglavar te cerkve, prvi papež z ameriške celine in tudi z južne poloble, pa tudi prvi neevropski papež od Gregorja III. Tiskovni predstavnik Bruni je pojasnil, da obisk sovpada z izredno liturgičnim obdobjem v tednih po veliki noči, zato kot sporočilo te poti veljajo prihodnost, upanje, odprtost in zaupanje za kristjane v sedanjem težkem obdobju.

Papež je v petek v dopoldanskih urah prispel v Sándorjevo palačo, uradno rezidenco madžarske predsednice Katalin Novák. Ob predsednici ga je

tolskega obiska, zjutraj zasebno obiskal dom za slepe otroke. Stanovalci zavoda so nestrpnost pričakovali svetega očeta. V zavodu bivajo slabovidni in

na stotine ljudi. »Revni ljudje in obubožani so v središču evangelija«, je v govoru dejal papež. Povedal je, da je zelo vesel, da je na Madžarskem, in poudaril,

svoje izkušnje z drugimi, »jim je še položil na srce. Največji dogodek obiska papeža Frančiška je bila nedeljska maša na Kossuthovem trgu v Budimpešti. Obreda se je udeležilo približno 80 tisoč ljudi. Pri maši je sveti oče razmišljal o podobi dobrega pastirja, ki pozna svoje ovce in jih kliče po imenu, nato pa jih pošilja kot priče evangelija. Dejal je, da dobri pastir »da svoje življenje za svoje ovce«. »Jezus je kot pastir, ki gre iskat svojo čredo, prihaja po nas, ko se izgubimo. Kot pastir nas je prišel iztrgati smrti.« Kristus, dobri pastir, svoje ovce kliče po imenu in jih vodi na pašnike, je poudaril Frančišek. Obžaloval pa je, ker pogosto pred zaprtimi vrati ostanejo osamljeni, zapostavljeni, tujci in migranti. Ta zaprta vrata najdemo »tudi v naših cerkvenih skupnostih, ki so zaprta za druge ljudi, za svet, za tiste, ki niso 'pravi', tiste, ki hrepenijo po Božjem odpuščanju.« Papež Frančišek je vernikom dejal: »Prosim, odprimo ta vrata! Poskušajmo biti v svojih besedah, dejanjih in vsakdanjem delovanju kot Jezus, kot odprta vrata. Vrata, ki se nikomur ne zaprejo, vrata, ki vsakomur omogočijo vstopiti in izkusiti lepoto Božje ljubezni.« Papež se je ob koncu maše zahvalil oblastem in prebivalcem Madžarske za topli sprejem ter molil za mir po vsej evropski celine, zlasti v sosednji Ukrajini.

Papež Frančišek je svoj tretji in zadnji dan v Budimpešti začel z obhajanjem svete maše z več deset tisoč verniki, zbranimi na Trgu Lajosa Kossutha v središču Budimpešte.

pričakal tudi premier Viktor Orbán. Z vsakim posebej je imel kasneje zasebni pogovor.

V predsedniški palači je Frančišek v častno knjigo zapisal: »Na Madžarsko, v deželo bogate zgodovine in kulture, prihajam kot romar in prijatelj, v Budimpešti, mestu mostov in svetnikov, mislim na vso Evropo in molim, da bi bila enotna in solidarna, da bi bila hiša miru in dobrodošlic.«

V petek popoldne se je srečal še s škofi, duhovniki, diakoni, redovniki, duhovniki študenti in pastoralnim osebjem v baziliki svetega Štefana.

Papež Frančišek je v soboto, drugi dan svojega apos-

troci s posebnimi potrebami, od katerih je papež

Jezusovega namestnika na zemlji so pred sveto mašo pričakali verniki tudi iz Porabja.

prejel več daril, na primer ročno izdelano torbo in rožni venec. Nato se je srečal z revnimi in begunci na njegovo posebno prošnjo. Na to srečanje je prišlo

da madžarska Cerkev izjemno lepo skrbi za revne ljudi. Zahvalil se je še za velikodušno in tudi navdušeno sprejetje beguncev iz Ukrajine. Kasneje se je v športni areni Lászla Pappa srečal še z mladimi, ki jih je prišlo 11.000 iz vse države in tujine, da bi se srečali s papežem. Ta jim je dejal: »Nihče ne more zasesti vašega mesta v zgodovini Cerkve in sveta.« Vodja Cerkve je mlade označil za svoje prijatelje in jih prosil, naj drug drugemu pomagajo verjeti, da so zreli in da so ljubljene. »Jezus te spodbuja, verjame vate in vedno vabi, da si ekipni igralec, nikoli sam, ampak z drugimi: v Cerkvi, v skupnosti deli

RAZGIBAJMO MOŽGANE

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

				AVTOR: MATJAŽ HLADNIK	ŠPORTNIK NA SMUČEH	ŠTAJERSKI KOMIK (TADJEJ)	ČUT V PRSTIH IN KOŽI	ČAS V LETU, KO JE LOV NEKATERIM ŽIVALI PREPOVEDAN	PRODIŠČE, PROD	IZGON IZ DOMOVINE, PREGNANSTVO	VREME, NARAVA, JEVSKE
				STOLPIČ, STOLPEČ					1		
				MOTORNJA ŽAGA							
				POJAV UŠI							
				ALOJZ IHAN							
POMOČ: ENNA LORJON LOVOPUST SOŠTAR	REZULTAT MERJENJA	JUŽNO-AMERIŠKA GORSKA ŽIVAL	OČALA Z DRŽAJEM ZA ENO OKO ALI OBE OČES	ENICA, ENOJKA	ANTON ČEHOV KURIR		ODER		8		
ŠPANSKA PEVKA, OČE IN SIN (JULIO IN ENRIQUE)							MADŽARSKA JED	ORODJE ZA PILLENJE GLAVNIK ZA GRIVO IN REP			
SVETOVNI POPOTNIK ŠERUGA	4				FAKTURA	2				ZAMORKA	PRODALJA-LEC APNA
ŽENA PRINCA HARRYJA (MEGHAN)					10		ŠIROKA TESARSKA SEKIRA OLEG VIDOV	9			
MESTO V CENTRALNI SICILII					OPEČENI KRUHEK MADŽARSKI PISATELJ JOKAI				RADKO POLIČ		
NEBESA, PARADIŽ					ČRNOBAROGASTA KRAVA TINA TURNER				JADRANSKI OTOK		
ŽIVLJENSKI PROSTOR							SEVERNA ZVEZNA DRŽAVA ZDA, ALJASKA	3		TIROLSKA REKA	6
IZJAVA, NAPoved IGRALCA PRI KVARTANU			5				VISTA ŽUDELKI, RIDEČI ŠKRATEC			7	

Končna rešitev:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	3
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	---

TUDI NAJMALJŠI BEREJO ČASOPIS PORABJE

Pred kratkim smo na uredništvu prejeli srčkano fotografijo iz vrtca Sakalovci.

Ob takih prijaznih pošilkah nam zmeraj zaigra srce in delamo naprej s širokim nasmehom na obrazu.

SUDOKU

9			7	4	5			3
	4						6	
2				6				5
		9		2		8		
8			3		6			7
5				1				2
			6		4			
	7			3			1	
	5		1		9		2	

Samo dva delavca sta si povsem enaka. Katera dva?

1

2

3

4

5

6

VABILO

Zveza Slovencev na Madžarskem in glasbena skupina
Porabski trio Zveze Slovencev na Madžarskem
Vas vljudno vabita na spominski koncert v počastitev
mentorja in harmonikarja **Stanka Črnka** in na
srečanje ljudskih pevcev in godcev.
Prireditev bo v **soboto, 6. maja 2023, ob 16. uri** v
sakalovskem kulturnem domu

Nastopili bodo:

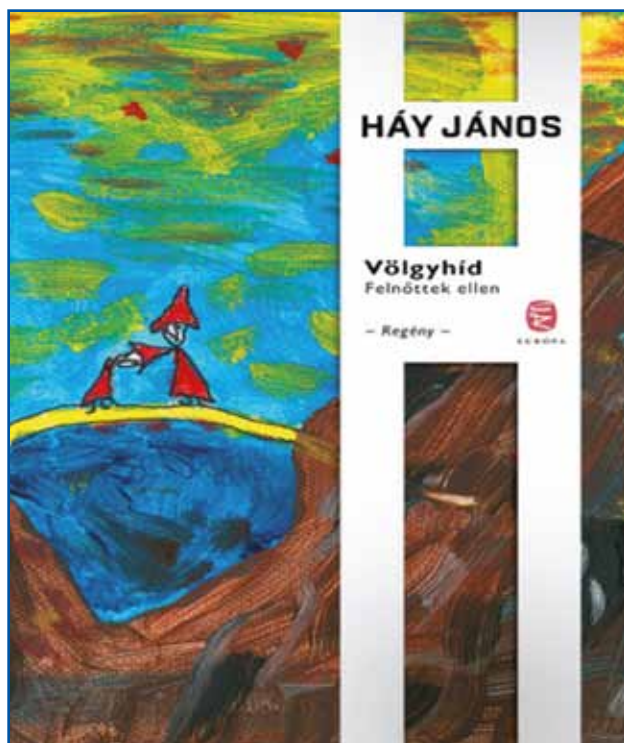
- Glasbena skupina Porabski trio Zveze Slovencev na Madžarskem
- Pevska skupina Društva upokojencev Lenart
- Folklorna skupina Zveze Slovencev na Madžarskem Sakalovci
- Kulturno društvo godcev in pevcev »Vinski bratje« Gederovci
- Družina Velner iz Vučje Gomile
- Kvartet iz Bogojine
- Ljudski godci Što ma čas

Mestna knjižnica Ferenca Móre priporoča v branje

JÁNOS HÁY: VÖLGYHÍD (VIADUKT)

To so leta, ko se odrasli dvigajo nad nami kot neznosne moči, ko so neiskrenost sveta, laži, izdaje skoraj neznosni. Ko vidimo napa-ke naših staršev, naših učiteljev, ko se varen svet, v katerem je potekalo naše otroštvo, popolno-ma poruši. A to so tudi leta, ko se rojevajo velike ljubezni in velika prijateljstva, ko se naučimo, kaj pomeni čutiti in misliti. Kaj se zgodi s Petrom, zadržanim pro-gramerjem, ki se noro zaljubi v Zsófi? Kaj se zgodi z Zsófi, ki želi ljubiti, a ne želi biti posebna? Kaj se dogaja z Dedo, Zsófijsino sestro, ki že od vsega začetka misli, da je posebna in prezira svet odraslih? *Knjiga je na voljo za izposajo.*

Margit Mayer, Agota Horvath

Porabje

TEDNIK
SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak četrtek
Založnik:
Zveza Slovencev na Madžarskem
Za založnika:
Andrea Kovács

Glavna in odgovorna urednica
Nikoletta Vajda-Nagy
Naslov založnika in uredništva:
H-9970 Monošter,
Gárdonyi G. ul. 1.;
tel.: 94/380-767;
e-mail: porabje@gmail.com
ISSN 1218-7062

Tisk:
TISKARNA DIGITALNI TISK D.O.O.
Lendavska 1; 9000 Murska Sobota; Slovenija

Časopis podpirajo: Državna slovenska samouprava,
Urad predsednika vlade, oddelek za narodnosti,
Zveza Slovencev na Madžarskem in Urad vlade RS
za Slovence v zamejstvu in po svetu.
Naročnina: za Madžarsko letno 2.600 HUF, za
Slovenijo 22 EUR. Za ostale države 52 EUR
ali 52 USD.

Številka bančnega računa: HU75
11747068 20019127 00000000,
SWIFT koda: OTPVHUHB

Zveza Slovencev na Madžarskem ter Slavistično društvo
Prekmurja, Prlekije in Porabja
razpisujeta nagradni literarni natečaj
za pripadnike slovenske narodne skupnosti na
Madžarskem
Porabske litere 2023.

Literarni natečaj je namenjen trem kategorijam
prijaviteljev:

- I. kategorija: učenci osnovnih šol,
- II. kategorija: srednješolci in študentje,
- III. kategorija: odrasli.

Vabimo vse zainteresirane, da se udeležijo natečaja in
pošljejo pesmi, prozna ali dramska besedila. Prispevki so
tematsko neomejeni, prijavitelji so pri izbiri teme svobodni.

Za pesemska besedila velja, da prijavitelji pošljejo najmanj
pet pesmi. Pri proznih besedilih bo žirija poleg klasičnih
žanrov (črtica, kratka proza, novela, povest, roman)
upoštevala tudi potopisno, reportažno in spominsko prozo,
pri dramskih besedilih pa vse žanre.

Prispevki so lahko napisani v knjižni slovenščini ali v
»domanjoj rejči« – porabščini.

O dobitnikih nagrad v vsaki kategoriji bo odločala
tričlanska žirija, ki jo sestavljajo po dva predstavnika
Slavističnega društva Prekmurja, Prlekije in Porabja ter
predstavniki Zveze Slovencev na Madžarskem. Odločitev
žirije je dokončna.

Nagrade znašajo:

- I. kategorija: prva nagrada 300 €, druga nagrada 200 €, tretja nagrada 100 €;
- II. kategorija: prva nagrada 300 €, druga nagrada 200 €, tretja nagrada 100 €;
- III. kategorija: prva nagrada 500 €, druga nagrada 300 €, tretja nagrada 200 €.

V prvi kategoriji prejmejo nagrado v višini 200 € tudi
mentorji nagrajenih učencev.

Prijavitelji naj svoje prispevke pošljejo v treh natisnjenih
izvodih ali v elektronski obliki najpozneje do 30. septembra
2023 na naslov: Zveza Slovencev na Madžarskem,
Gardonyijeva ulica 1, 9970 Monošter/Szentgotthárd
oz. andreakovacs967gmail.com porabje@gmail.com s
pripisom »Literarni natečaj Porabske litere«. Prispevki
naj bodo opremljeni z imenom in priimkom ter naslovom
prijavitelja. Prispevki osnovnošolcev naj vsebujejo še
podatke o mentorju/ici. Tipkopisov ne vračamo, ampak
bodo shranjeni v arhivu Zveze Slovencev na Madžarskem.
Prijavitelji dovoljujejo objavo svojih prispevkov v časopisu
Porabje in v Porabskem koledarju.